

СЕКЦІЯ 7
МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ
ТА РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВ

УДК: 65.011.2.003.13

Белей О.І.

Львівська комерційна академія

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ НА
ТОРГОВЕЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Belej O.I.

THE INTELLECTUALLY INFORMATION SYSTEMS IN A TRADING
COMPANY

Ефективне управління торговельним підприємством та прийняття управлінських рішень є неможливим без застосування інтелектуальних інформаційних систем (ІС). Побудова системи ефективного управління торговельним підприємством (ТП) на базі ІС відображена на рис. 1. При побудові таких систем використовуються OLAP- та OLTP-технології.

Системи, побудовані на технології оперативної обробки (OLTP) для торговельного підприємства, дозволяють працювати з даними, які гарантовано захищені від несанкціонованого доступу, від порушень цілісності, від апаратних і програмних збоїв. В цьому контексті сучасні вимоги до швидкості і якості аналізу торговельних процесів вимагають використання в системі процесного управління (СПУ) технології оперативної аналітичної обробки (OLAP - On-Line Analysis Processing). Оперативність обробки великих обсягів даних в торговельних системах класу мереж, при цьому, досягається за рахунок застосування потужних, багатопроцесорних серверів, достатньо складних методів аналізу, а також спеціалізованих сховищ даних торговельної інформації. Основні переваги цих технологій дозволяють створити потужну і надійну СПУ торговельним підприємством з великим обсягом даних і незалежних від функціональної направленості.

Використання спеціалізованих засобів обробки транзакцій дозволить в СПУ супермаркетів подолати суто технологічно-інформаційні проблеми: збереження цілісності даних, обмеження доступу до даних тощо. Застосування іменованих транзакцій є ефективним механізмом в організації багатокористувацького доступу до баз даних (БД). Але при його реалізації в конкретному торговельному підприємстві (ТП) доводиться стикатися з цілим рядом проблем.

По-перше, необхідно уникнути втрати змін БД за ситуації, коли декілька користувачів – менеджерів ТП – читають одні і ті ж дані, змінюють їх і намагаються записати результат на попереднє місце.

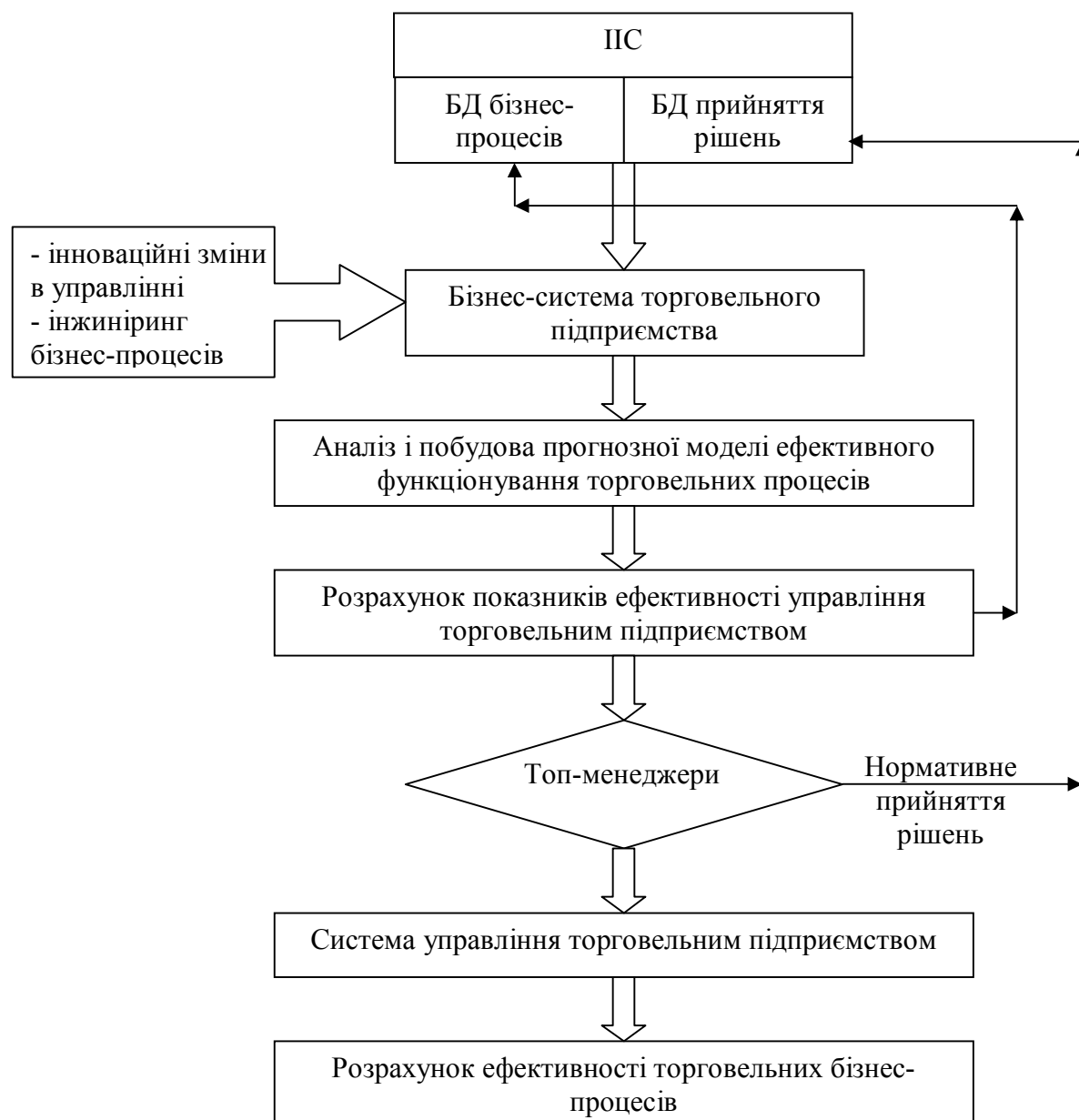

Рис. 1. Побудова системи ефективного управління ТП на базі ІС

По-друге, стоїть вимога унеможливлення читання незафіксованих змін. Це відбувається у випадку, коли одна транзакція вносить зміни в БД і вони тут же прочитуються в іншій транзакції, але при цьому інша транзакція переривається. Щоб уникнути цих проблем при проектуванні технологічних рішень в СПУ потрібно витримувати наступні принципи: 1) транзакція не може отримати доступ до незафіксованих даних, тобто до даних, в яких внесені зміни, але ці зміни ще не зафіксовані; 2) результат сумісного виконання транзакцій повинен бути еквівалентний результату їх послідовного виконання.

В СПУ ТП, робота якої базується на OLTP-технології, для усунення проблемних ситуацій використовуються механізм двохстадійної фіксації транзакцій (two phase commit) в розподілених БД. На першій стадії сервер БД, що фіксує розподілену транзакцію, посилає команду "приготуватися до фіксації" всім вузлам мережі, що задіяні до виконання локальних транзакцій, ініційованих розподіленою транзакцією. При цьому, всі сервери локальних БД,

що підтримують окремі бізнес-процеси, повідомляють, про готовність до фіксації (бо інакше – відмова в транзакції). Друга стадія починається, коли всі локальні СУБД готові до фіксації. Сервер, де обробляється розподілена транзакція, закінчує її фіксацію, і посилає відповідну команду всім локальним серверам. Описаний механізм фіксації гарантує синхронну фіксацію розподіленої транзакції на всіх вузлах мережі на всьому проміжку часу реєстрації і проходження торговельного бізнес-процесу.

УДК 33.338

Бендерська І.І.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

**РОЛЬ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАШИНОБУДІВНОГО
ПІДПРИЄМСТВА У ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО
ДІЯЛЬНОСТІ**

Benderska I.

**PARTICIPATION OF ORGANIZATION CULTURE OF MACHINE-
BUILDING ENTERPRISE IS IN INCREASE OF EFFICIENCY OF HIS
ACTIVITY**

В силу економічної кризи, машинобудівна галузь переживає тимчасовий спад виробництва. Етап його підйому значною мірою залежить від техніко-технологічного вдосконалення процесів виробництва, випуску передової техніки з мінімальними витратами живої праці, налагодження більш тісних зв'язків з іноземними партнерами, виходу на зарубіжні ринки тощо.

В арсеналі сучасного менеджменту – соціальні технології активізації людського потенціалу організації, який є основним ресурсом підприємств. Мова, зокрема, йде про організаційну культуру підприємства, що відображає його основні риси як соціального організму. Організаційна культура відображає бачення або місію підприємства, сформовану його керівниками, цінності й цілі, методи і засоби їх досягнення, символи й ритуали, норми і правила співпраці та відносин, традиції, що визначають поведінку працівників.

Тільки за останні десятиріччя організаційна культура стала розглядатися в якості одного з основних показників рівня розвитку підприємства, а також чинником його вдосконалення, завдяки впливу на організаційну поведінку працівників. Силу впливу організаційної культури визначають її базові характеристики, які поділяє більшість працівників організації і, які є відносно стабільними. До них, зокрема, належать: увага до працівника і повага його гідності; справедливе оцінювання праці на основі її результатів; стимулювання творчості та терпимість до її негативних результатів, наголос на груповій (командній) роботі, орієнтація на кінцевий результат, поєднання правил, релятивних норм із прямим наглядом для контролю за поведінкою працівників, орієнтація на споживача і партнера, гнучке реагування на зміни в зовнішньому середовищі тощо. Ефективне функціонування організаційної культури залежить